

Asia: VN/30101/2021

Lausuntopyyntö virkarikossäännösten uudistamista koskevista selvityksistä

Onko muutoksia tapahtunut siinä, missä laajuudessa rikosoikeudellinen virkavastuu on katsottava tarpeelliseksi?

Vastaus

Puolustusministeriöllä ei ole lisättävää siihen, mitä selvityksessä ja arviomuistiossa on tuotu esille. Puolustusministeriö pitää kannatettavana arviomuistiossa ja selvityksessä todetun rikosoikeudellista virkavastuun epäsymmetrian korjaamista.

Har det skett ändringar i fråga om behovet av omfattningen av straffrättsligt tjänsteansvar?

Svaran

-

Tuleeko rikosoikeudellisessa virkavastuussa säilyttää laaja ja suppea virkavastuu, vai tuleeko virkavastuun eri henkilöryhmissä olla yhtä laajaa?

Vastaus

Puolustusministeriö pitää arviomuistiossa kuvatuista vaihtoehdoista kokonaisuutena arvioiden perustellumpana ensimmäistä, suppeasta virkavastuusta luopumista koskevaa vaihtoehtoa. Virkavastuun eri henkilöryhmissä tulisi olla yhtä laaja ja jaosta laajaan ja suppeaan virkavastuuseen luopua selvityksistä ilmenevillä perusteilla.

Bör inom straffrättsligt tjänsteansvar bibehållas brett och snävt tjänsteansvar eller bör tjänsteansvaret i olika persongrupper vara lika omfattande?

Svaran

-

Tuleeko rikosoikeudellisen virkavastuun aineellisena keskeisperusteena julkisen vallan käyttämisen (RL 40:11 5 kohta) sijaan olla julkisen hallintotehtävän/julkisen tehtävän hoitaminen?

Vastaus

Puolustusministeriö pitää perusteltuna sitä, että rikosoikeudellisen virkavastuun aineellisena keskeisperusteena julkisen vallan käyttämisen sijaan olisi julkisen hallintotehtävän hoitaminen. Asiaa on perusteltu kattavasti selvityksessä ja arviomuistiossa. Puolustusministeriön käsityksen mukaan tämä vastaisi myös paremmin perustuslakivaliokunnan vakiintunutta lausuntokäytäntöä, jonka mukaan virkavastuun tulisi kattaa kokonaisuudessaan se julkinen hallintotehtävä, joka annetaan perustuslain 124 §:n perusteella lailla tai sen nojalla muulle kuin viranomaiselle.

Bör den materiella centralgrunden för det straffrättsliga tjänsteansvaret i stället för utövning av offentlig makt (SL 40:11 5 punkten) vara skötseln av offentlig förvaltningsuppgift/offentligt uppdrag?

Svaran

-

Huomioita rikosoikeudellisen virkavastuun henkilöryhmistä?

Vastaus

-

Observationer gällande persongrupperna av straffrättsligt tjänsteansvar?

Vastaus

-

Voitaisiinko rikosoikeudellisen virkavastuusäntelyn rakennetta kehittää huomioon ottaen rikosoikeudellinen laillisuusperiaate?

Vastaus

Laillisuusperiaate on rikosoikeudellisen vastuun yksi keskeinen osa ja edellyttää lainsäädännöltä tietäntäsoista tarkkuutta.

Sanotusta huolimatta puolustusministeriö pitää virkarikossäntelyn osalta blankosäntelytekniikkaa kuitenkin ainakin osittain perusteltuna ja toimivana vaihtoehtona, edellyttäen että rikosprosessissa tunnistetaan ja yksilöidään rikotut normit ja myös arvioidaan niiden rikkomista. Ensisijaisesti rikoslaissa tulisi säätää mahdollisimman yksiselitteisesti ainakin henkilöryhmistä, jota virkarikossäntely koskee, ja sääntelyssä tulisi varmistaa, ettei sitä hajotettaisi useisiin eri lakeihin.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan virkavelvollisuuden rikkomisen vähäisyyskynnys tulisi säilyttää. Virkavelvollisuuden rikkomisen vähäisyysarvioinnin tarkentaminen lainsäädännön tasolla vuorostaan lisää ennakoitavuutta, mutta myös oikeuskäytäntöön perustuvaa nykymallia voidaan pitää toimivana.

Kan strukturen hos den straffrättsliga tjänsteansvarsregleringen utvecklas under beaktande av den straffrättsliga legalitetsprincipen?

Svaran

-

Näkemyksenne rikoslain ulkopuolisista rikosoikeudellista virkavastuuta koskevista säännöksistä?

Vastaus

-

Er åsikt om de straffrättsliga tjänsteansvarsreglerna utanför strafflagen?

Vastaus

-

Mahdollisia kehittämistarpeita rikoslain yksittäisissä virkarikossäännöksissä?

Vastaus

-

Eventuella utvecklingsbehov beträffande strafflagens enskilda bestämmelser om tjänstebrott?

Svaran

-

Mahdollisia kehittämistarpeita virkarikosten seuraamuksissa?

Vastaus

-

Eventuella utvecklingsbehov i fråga om påföljderna för tjänstebrott?

Svaran

-

Arvionne arviomuistiossa esitetyistä ehdotuksista?

Vastaus

-

Er bedömning om förslagen i promemorian?

Svaran

-

Arvionne selvityksessä esitetyistä ehdotuksista?

Vastaus

-

Er bedömning om förslagen i utredningen?

Svaran

-

Muita huomioita

Vastaus

Puolustusministeriö pitää tärkeänä, että puolustusministeriö kuullaan asian mahdollisessa jatkovalmistelussa huomioiden sen hallinnonalalle kuuluvan Puolustusvoimien rooli yhtenä rikostorjuntaviranomaisista.

Puolustusministeriö kiinnittää lisäksi huomioita arviomuistiossa esitettyyn jatkotoimenpiteeseen, jolla rikosoikeudellisen ja hallinto-oikeudellisen virkavastuun keskinäistä suhdetta täsmennettäisiin siten, että rikosoikeudellisesti vähäiset teot eivät jäisi seuraamusvastuun ulkopuolelle hallinto-oikeudellisesti.

Hallinto-oikeudelliseen virkavastuuseen liittyy oleellisesti laaja työnantajan harkintaoikeus ja –valta siitä, missä tilanteissa ja millä tavoin asiassa on syytä toteuttaa hallinto-oikeudellista virkavastuuta. Mahdollisessa lainsäädännön täsmentämisarvioinnissa tulisi puolustusministeriön näkemyksen mukaan huomioida tämä työnantajan kokonaisharkintavalta siten, ettei sitä kavennettaisi liiaksi.

Övriga synpunkter

Svaran

-

Nordström Hanna
Puolustusministeriö

Guidastri Alberto
Puolustusministeriö